

Varnost v letalstvu, EASA in predpisi o dronih: Svet sprejel stališče

Svet je 1. decembra 2016 sprejel dogovor o splošnem pristopu glede spremenjenih skupnih varnostnih predpisov za civilno letalstvo in novem mandatu Evropske agencije za varnost v letalstvu (EASA). Osnutek uredbe vsebuje prve vseevropske predpise za civilne drone, s katerimi bomo zagotovili njihove varne lete v evropskem zračnem prostoru.

„Osnovna uredba o EASA“ bo letalskemu sektorju EU omogočila varen razvoj tudi v prihodnje. V njej so določeni pogoji, pod katerimi lahko letalska industrija uspeva ter ostaja konkurenčna in inovativna na svetovnem trgu. Pri reformi predpisov je treba upoštevati pričakovano povečanje zračnega prometa v EU za 50 % v naslednjih 20 letih in letalstvo pripraviti na soočenje z močno svetovno konkurenco.

„Reforma civilnega letalstva je pomemben korak naprej h konkurenčni in inovativni letalski industriji, pripravljeni na prihodnost. Pozdravljam dejstvo, da so pravila sorazmerna s tveganji in da letalstvu omogočamo proaktiven odziv na inovacije in razvoj v prihodnosti, kot so droni. Poleg tega tako omogočamo združevanje in souporabo virov med državami članicami, potrebnih za širjenje znanja.“

Árpád Érsek, slovaški minister za promet, gradbeništvo in regionalni razvoj

Spodbujanje inovacij z bolj sorazmernim zagotavljanjem varnosti

Reforma prinaša sorazmerne in na tveganjih temelječe predpise za zmanjšanje birokracije in spodbujanje inovacij, ob zavedanju, da so tveganja v različnih sektorjih civilnega letalstva različna. Za zrakoplove, ki predstavljajo manjše tveganje, kot so helikopterji ali lahki športni zrakoplovi, se bodo uporabljali preprostejši in cenejši postopki odobritve kot za komercialno letalstvo.

Predpisi za drone zaradi zagotavljanja varnosti, zaščite in zasebnosti

Z vseevropskimi pravili o dronih bomo določili **osnovna načela** za zagotavljanje varnosti, zaščite in zasebnosti. Besedilo zagotavlja pravno varnost v tem hitro rastočem sektorju, ki vključuje številna mala in srednja podjetja ter zagonska podjetja.

Iz varnostnih razlogov so zajeti vsi droni, od majhnih „igrač“ z le nekaj grammi do velikih brezpilotnih zrakoplovov, ki so lahko enako težki in letijo enako hitro kot letalo. EU je trenutno pristojna za urejanje brezpilotnih zrakoplovov nad 150 kg, za lažje drone pa veljajo nacionalna pravila.

Ker se tveganja zaradi operacij dronov precej razlikujejo, bi morali biti predpisi sorazmerni. Ti predpisi bi morali zlasti upoštevati obseg, v katerem so lahko ogroženi drug zračni promet ali ljudje na tleh. Za bolj tvegane operacije bo potrebna certifikacija, droni z najnižjim tveganjem pa bodo morali le izpolnjevati običajne mehanizme nadzora trga EU.

Ko gre za varstvo okolja, bodo morali tudi droni spoštovati predpise glede hrupa in emisij CO₂ tako kot vsi drugi zrakoplovi.

EASA bo na podlagi teh načel **pripravila podrobnejše predpise o dronih** z izvedbenim aktom Komisije. Tako jih bomo lažje

posodabljali, saj se tehnologija razvija. EASA je že objavila osnutek uredbe o dronih.

Izvedbeni ukrepi bi morali temeljiti na najboljših praksah držav članic in upoštevati lokalne značilnosti držav članic, kot je gostota prebivalstva. Države članice bodo prav tako imele pravico do omejitve operacij dronov iz razlogov, kot so varnost, zasebnost, varstvo podatkov ali okolje, tako kot imajo pravico omejiti katero koli drugo vrsto letalskih operacij.

Nekateri drugi elementi predloga

Z novimi predpisi bo okrepljeno sodelovanje med državami članicami EU, Komisijo in EASA pri **zadevah na področju varnosti v civilnem letalstvu**, kot so kibernetika varnost in leti nad konfliktnimi območji. EASA bo nudila tehnično pomoč na področjih, kjer obstaja soodvisnost med varnostjo in varovanjem, saj so vprašanja same nacionalne varnosti v pristojnosti držav članic. V zvezi s **proračunom** agencije EASA je bilo prvotno predlagano, da se kot dodatni vir financiranja uvedejo dodatne pristojbine na zračnih poteh, vendar so se pri tem pojavili pomisleki zaradi stroškovne nevtralnosti ter pravnih in praktičnih težav. Zato ne bo sprememb pri financiranju te agencije. V sedanjem sistemu 70 % sredstev za EASA prispeva industrija, preostala so sredstva iz proračuna EU. Prav tako ni treba oblikovati nobenega novega **nadzornega** mehanizma, kar bo tej agenciji omogočilo, da prevzame določene nadzorne naloge. Morebitna potreba po odpravi varnostnih pomanjkljivosti bo obravnavana drugače, na primer s čim bolj učinkovito uporabo obstoječih virov – združevanjem nacionalnih strokovnjakov ali skupnim nadzorom, ki ga bo izvajalo več nacionalnih pristojnih organov. Poleg tega bodo imele države članice po želji možnost **združevanja in delitve svojih virov** kot skupina največ petih udeležencev za nadzor letalskega prevoznika.

Kako bo ta predlog uzakonjen?

Ta splošni pristop bo stališče Sveta v pogajanjih z Evropskim parlamentom. Sprejetje zakonodajnega akta zahteva soglasje obeh institucij.

- [Uredba o varnosti civilnega letalstva – splošni pristop](#)

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press